

שבת מה

משה שווערד

1. רבי עקיבא איגר מסכת שבת דף מה עמוד א

כדי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק, פרש"י סכנה, והרי בסכנה או ספק סכנה אפילו איסור דאורייתא נדחית ומאי צריך לסמוך אדר"ש, אע"כ דאין כאן עתה בגדר ספק סכנה להתיר איסור בשביל זה אלא כיון דעל צד הריחוק הסתעפות סכנה מיקרי שעת הדחק וסמכו אדר"ש.

2. תוספות מסכת שבת דף מה עמוד א

מקמי חברי בשבתא - שביום חג שלהם לא היו מניחין נר אלא בבית ע"ז ומאי דקמבעיא ליה בנר חנוכה טפי מבנר שבת משום דלצורך אכילה היו מניחים להם ואע"ג דבשעת הסכנה אמרינן בבמה מדליקין (לעיל דף כא:): דמניחה על שולחנו ודיו הכא מיירי אם יארע שלא הניחה על שולחנו א"נ אומר ר"י דשעת הסכנה דלעיל לאו סכנת חברים קאמר אלא סכנת גזירה שגזרו שלא להדליק נר חנוכה.

3. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד א

כדאי הוא ר"ש לסמוך עליו בשעת הדחק. פרש"י ז"ל בשעת הסכנה, והלשון מוכיח שאינה סכנת נפשות אלא סכנת ממון או צער הגוף וכדכתיבנא בפרק במה מדליקין (לעיל כ"א ב').

4. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד א

בעא מיניה ריש לקיש מרבי יוחנן חטים שזרעם בקרקע וביצים שתחת תרנגולת מהו. פירוש ליטלם בשבת לצורך גופו מי הוו מוקצים או לא, ומיירי בחטים שזרעם ולא השרישן דאי לא פשיטא דאסור משום תולש, ומיירי נמי שאינם מכוסים בעפר דאי לא הא איכא משום מזיז עפר, וביצים אלו מיירי כשאין בהם אפרוח דאי לא לכולי עלמא אסור לטלטלם וכדאמרינן לקמן דביצת אפרוח לכולי עלמא אסירא.

5. שו"ת אבני נזר חלק אורח חיים סימן סח

ט) ויש עוד ראי' שלא כדברי בעל מגן אבות מהא דשבת (דף מ"ה ע"א) בעא מיני' ר"ל מר"י חטין שזרען בקרקע מהו פרש"י ללקוט ולאכול. ובודאי שלא נתכסו החטין הנזרעין. דאי נתכסו בעפר איך אפשר ללקוט בלא הזזת עפר ממקומו שאסור משום מוקצה ומשום גומא. וכן כתב המאירי ע"ש. וקרי לי' הש"ס שזרען. וכיון שנקרא זריעה בלא כסוי. הוא אב מלאכת הזורע וכן משמע בר"ש שהובא סק"ח אות ז' שפ"ל הירושלמי דמחלוקת ר"י ור"ל במתוך ידו זרען כאחת ונפלו לארץ אחד מצד זה לגדר. ואחד מצד זה. ומשמע דאם אחר הנפילה חלקן גדר פשיטא דחייב. הנה כיון שהי' על מנת שיפלו כאחת ולא יחלק בגדר פליגי ולר"ל חייב. אבל אם לא יחשב זריעה בנפילה עד אחר הכסוי ואז כבר נתחלקה אין מקום למחלוקתם. בכל זאת אף שמדין כמ"ש הנה שכרו לפניו שטרח להעמיד דברי אותו צדיק בעל מגן אבות והי' בזה שלום כנפשו ונפש הדושת

6. חידושי הרשב"א על מסכת שבת דף מה/א

כי לית ליה לר"ש מוקצה היכא דלא דחייה בידים היכא דדחיה בידים אית ליה. וא"ת הא נר הא דחייה בידים ואפ"ל הכי שרי רבי שמעון. י"ל דשאני הכא דאכתי קאי בדחוי ווהו ליה ככוס וקערה. וא"ת אם כן לידוק מכוס וקערה דאסירי. י"ל שאני התם דמוקצה ליה מדעתיה לגמרי דלא מסיק אדעתיה דכבה, וכל היכא דדולק והולך א"א לטלטלה, אבל הכא דאפשר לטלטלה אע"ג דקאי בדחוי קמא דלמא ר"ש משרא שרי:

7. תוספות מסכת שבת דף מה עמוד א

היכא דדחייה בידים אית ליה - ואף על גב דנר שכבה שרי ר' שמעון אף על גב דדחייה בידים דהתם שאני כיון שכבר פסק דיחוי שלה אבל הכא לעולם הן דחויין כל זמן שמונחין שם.

8. ב"ת אורח חיים סימן שי

ומ"ש דכיון שידוע שיסריחו ודאי הסיח דעתו מהם ועוד שדחה אותם בידים. נראה דהני תרתי טעמי תרווייהו צריכין דאי משום שמסריחין מסיח דעתו מהם אם כן פצעילי תמרים נמי מסיח דעתו מהם קודם שנתבשלו מאליהן בסל וקא מיבעיא לן מהו לאכול מהם קודם בישולם מי הוי כגרוגרות וצמוקים או לא ופשטינן דלא דמי ואמאי הלא גם בפצעילי תמרים מסיח דעתו מהם כיון שלא נתבשלו כי היכי דמסיח דעתו מגרוגרות וצמוקים אלא צריך לומר דלא דמי לגרוגרות שהעלם לגג לייבשן דדחינהו בידים אבל פצעילי תמרים לא דחינהו אלא אדרבה כונסן בכלים כדי שיוכשרו לאכילה והא דלא קאמר הך טעמא לחוד דדחינהו בידים דאם כן קשה חטין שזרען וביצים שנתנו תחת התרנגולת נמי דחינהו בידים ושרי לטלטלן אלא צריך לומר דהני לא הסיח דעתו

מהן כל זמן שלא השרישו מה שאין כן גרוגרות וצמוקים דהן מסריחות קודם שיתייבשו דמסיה דעתו מהם ואם כן הני תרתי טעמי תרווייהו צריכי וזהו שפירש רש"י (מה ב ד"ה אלא בגרוגרות) גבי פצעילי תמרים דפשטינן דלא דמי לגרוגרות וצמוקים דהיינו משום דאיכא תרתי דחינהו בידיהם ולא חזו עד כאן לישון פירוש רש"י:

ואיכא להקשות דכאן פסק רבינו דנר שהדליקו בו באותו שבת אסור אפילו לאחר שכבה דדחייה בידיהם ובחייטין שזרעו ולא השרישו דדחיין נמי בידיהם פסק דמותר לטלטלן והתוספות בפרק כירה (דף מ"ה א ד"ה היכא) בהך בעיא דחייטין שזרעו מי נימא דאית ליה לרבי שמעון מוקצה כיון דדחייה בידיהם כתבו וזה לשונם ואף על גב דנר שכבה שרי רבי שמעון אף על גב דדחייה בידיהם התם שאני כיון שכבר פסק דיחוי שלה אבל הכא לעולם הן דחויין כל זמן שמונחין לשם עכ"ל אלמא דנר שכבה שרי טפי מחייטין שזרעו וכן ראיתי שכתב מהרש"ל (בביאורו לטור) דנראה לו דלמאי דקיימא לן בנר שכבה דלא כרבי שמעון כל שכן בחייטין שזרעו דאסור לדידן ותלמודא דמסיק דחייטין שזרעו לית בהו מוקצה אליבא דרבי שמעון קאמר דקמיבעיא לן מי אית ליה לרבי שמעון מוקצה בחייטין שזרעו ואסיקנא דלית ליה לרבי שמעון מוקצה אלא בגרוגרות וצמוקים אבל אנן לא שרינן לא נר שכבה ולא חייטין שזרעו ותרווייהו אסירי דדחיה להו בידיהם אבל לפעד"נ העיקר כדברי רבינו וי"ל דלא כתבו התוספות הך סברא אלא למאי דקמיבעיא ליה שמא חייטין שזרעו בקרקע אית ליה לרבי שמעון דאסורין משום מוקצה ובנר שכבה שרי רבי שמעון טפי כיון דפסק דיחוי שלו אבל למאי דפשטינן דאין לו לרבי שמעון מוקצה בשום אוכל אלא בגרוגרות וצמוקים דאית בהו תרתי דחינהו בידיהם ולא חזו אבל חייטין שזרעו לא מסיח דעתו מהם כל זמן שלא נשרשו ושרו השתא סבירא לן לדידן בנר שכבה כיון דכל זמן שהוא דולק אסח דעתיה ממנו ודחייה נמי בידיהם דמי לגרוגרות וצמוקים ואסור אפילו פסק דיחוי שלו ועוד כיון דאין בנר שכבה אלא טלטול גרידא אסח טפי דעתיה מיניה מה שאין כן בחייטין שזרעו ולא נשרשו דעתיה עלייהו לאכילה דשרי טפי והכי משמע להדיא בדברי הרא"ש שהביא בפסקיו בפרק כירה (סי' כא) הך בעיא דחייטין שזרעו ודאסיקנא דשרי אלמא דכך הלכה:

9. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד א

אמר ליה אין מוקצה לר"ש אלא שמן בנר בשעה שהוא דולק. פירוש שמן המטפטף מן הנר שזה אסור מדין מוקצה דאקצייה לכל זמן שהנר דולקת, דאילו שמן שבנר ממש משום כיבוי הוא אסור, וא"ת והרי הוא מודה בגרוגרות וצמוקים כדלקמן, ותו לקמן דבעא מיניה מרבי בפצעילי תמרה לרבי שמעון ואמר אין מוקצה לר"ש אלא צמוקים וגרוגרות הא איכא שמן שבנר דמודה רבי שמעון, וכן יש להקשות גבי דרב יהודה אמר שמואל דבסמוך, וי"ל דהכא אמרינן כעין שאלתינו שהיתה הקצאתו מתחלה מחמת איסור כסבור שישירישו או שיפריחו, ועל הא מהדרינן דבמוקצה מחמת איסור אין מוקצה לר"ש אלא שמן שבנר, ולקמן איירי במה שאין הקצאתו מחמת איסור כלל אלא מחמת אוצר ולהא קאמר שאין לו מוקצה בענין זה אלא גרוגרות וצמוקים, כן פירשו בתוספות.

10. רבי עקיבא איגר מסכת שבת דף מה עמוד א

רש"י ד"ה עד מוצאי יו"ט אחרון וכו' דאי משום סתירת אוהל כי מטא חש"מ לשתרי. איני מבין הא בפשוטו ניחא דביינות שמנים וסלתות לא שייך סתירת אוהל.

11. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד א

אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון. פירוש והיינו משום מוקצה, דמשום בזוי מצוה ליכא שכבר עבר זמנה, ומשום איסור סתירת אוהל ליכא דהא בפרכילי ענבים ודכותיהו ליכא משום סתירת אוהל, אלא שהוקצו בבין השמשות משום מצוה וכיון דאתקצו לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא.

12. שפת אמת על שבת דף מה/א

שם בגמ' והתניא סיככה כהלכתה כו'. יש לדקדק דהא יש לחלק דהתם איתקצי למצותו לגמרי ואינו נהנה בה אבל כאן דגם בשעה שהוא דולק למצוה משתמש בה ונהנה לאורה לא הוי מוקצה, [ומותר ליהנות מן השמן המטפטף וכמ"ש התוס' לעיל (מ"ד. ד) ד"ה שבנר לחלק בין מותר נ"ח למותר נר שבת מטעם זה ע"ש], עוד יל"ד די"ל דשאני התם דהוי מוקצה למצוה דאורייתא והכא כל ההדלקה הוא דרבנן, מיהו זה י"ל דגם נוי סוכה אינה דאורייתא, אך א"כ מאי מייתי מדתני רחב"י דמיירי בסוכה עצמה, גם י"ל דבהוקצה למצותו בלבד מהני תנאי דנהי דבעצי סוכה עצמו לא מהני תנאי בזה יש לחלק בין דאורייתא דרבנן דבנר שבת דרבנן יועיל תנאי כמו בנויי סוכה [הגם בדברי התוס' לעיל (שם) מבואר לחלק בין נר דהכא לסוכה, מ"מ קשה מנ"ל לחלק ולומר דהכא לא מהני תנאי]:

13. תוספות מסכת שבת דף מה עמוד א

עד מוצאי יו"ט האחרון של חג - הקשה ר"ת ביום טוב האחרון דלא אסר אלא מטעם מיגו דאיתקצאי בין השמשות מחמת יום שעבר והא רבי שמעון שרי מותר השמן שבנר אף על גב דהוקצה בין השמשות למצותו משום יום הבא ונראה לר"י דבמה שאוסרת הברייתא יום טוב האחרון לא אתיא כר' שמעון.

14. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד א

אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום טוב האחרון. פירוש והיינו משום מוקצה, דמשום בזוי מצוה ליכא שכבר עבר זמנה, ומשום איסור סתירת אהל ליכא דהא בפרכילי ענבים ודכותיהו ליכא משום סתירת אהל, **אלא שהוקצו בבין השמשות משום מצוה וכיון דאתקצו לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא.**

15. חדושי הרמב"ן על מסכת שבת דף מה/א

וקשיא לן דהכא משמע דמשום מוקצה ומשום בזוי מצוה אסירי עצי סוכה, ובמס' ביצה פר' המביא (ל' ב') מפ' לה מהא דאמר רב ששת מנין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה שנאמר חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים מה חג לה' אף סוכה לה', ולא תימא התם אסמכתא דרבנן היא דהא מקשי' מיניה בפ"ק דסוכה (ט. א') רב"ש מיבעיא להו להכי אלמא דוקא הוא ולא אסמכתא היא, ואיכא למימר כי אמרינן אף סוכה לה' ה"מ כשהיא סוכה והוא יוצא בה ידי חובתו אבל נפלה, עצייה מותרין מדאורייתא שכבר בטלה ואין שם סוכה עליה אלא שנאסרו עצייה מדבריהם מפני שהוקצו למצותן, והא דמייתי הכא ושויין בסוכת החג בחג שהיא אסורה, משום דרישא ור"ש מתיר אוקימנא התם בסוכה נופלת וסיפא נמי אפי' בנופלת קאסרינן:

16. בית יוסף אורה חיים סימן תרלח

עצי הסכך כל זמן שהסוכה קיימת אסורין מן התורה וכו'. בפרק קמא דסוכה (ט.) מנין לעצי סוכה שאסורין כל שבעה תלמוד לומר (ויקרא כג לד) חג הסוכות שבעת ימים ליי' ותניא רבי יהודה בן בתירא אומר כשם שחל שם שמים על החגיגה כך חל שם שמים על הסוכה שנאמר חג הסוכות שבעת ימים ליי' מה חג ליי' אף סוכה ליי' והקשו התוספות (ד"ה מנין) דהכא משמע דעצי סוכה כל שבעה אסירי מדאורייתא ובפרק כירה (שבת מה.) משמע שהוא מדרבנן ובפרק המביא כדי יין (ביצה ל:) מייתי דרשה דהכא ואפילו הכי משמע התם בסוף שמעתין דלא אסירא אלא מטעם מוקצה וי"ל דהא דאסירא מדאורייתא היינו בעודה קיימת אסור ליטול ממנה עצים אבל משנפלה דבטלה מצותה לא אסירא אלא מדרבנן **ורבינו תם מפרש דעצים של כדי הכשר סוכה חיילא קדושה עלייהו ואסירי מדאורייתא אבל היותר מכדי הכשר לא מיתסרי אלא מדרבנן: והרא"ש (סי' יג) כתב דברי התוספות ואחר כך כתב **והא דאסירי עצי סוכה היינו דוקא הסכך אבל עצי הדפנות מישרי שרו דכל מאי דרשינן מחג הסוכות היינו דוקא בסכך** כדלקמן (יב.) גבי פסולת גורן ויקב ודלא כהרמב"ם (פ"ו הט"ו) שכתב עצי סוכה אסורין כל שבעה בין עצי דפנות בין עצי סכך:**

17. רמב"ם פירוש המשניות - מסכת ביצה פרק ה משנה ז

אין משקין ושוחטין את המדבריות כו' - ואמרו משקין להודיעך תועלת כי ההשקאה קודם שחיטה יתיר ריאתה, ואם יש שם סירכא חלושה נשמטת ונכרתת, ואסר שחיטת המדבריות, לפי שהם מוקצה:

18. רמב"ן על שבת דף מה/ב

א"ל אין מוקצה לר"ש אלא גרוגרות וצמוקים בלבד ורבי לית ליה מוקצה. תימה הוא הא רבי בהדיא אמר לר' שמעון ור"ש בנו נמי אליבא דר"ש קאמר ליה, וכדאמר ר' יוחנן אנו אין לנו אלא בנר כר"ש ואע"ג דלא ס"ל כוותיה, **ואפשר דלאו אורחא דתנאי הוא למישקל ומטרי אליבא דאחריני אי לא סבירא להו כוותיה**, וקשיא לן היכי אמרינן איבעית אימא אליבא דר"ש קאמר וליה לא סבירא ליה והא אמרי' לקמן הורה רבי במנורה כר"ש בנר ועל כרחין בנר להתירא הורה כר"ש, וי"ל לא שמיע ליה הא דר' יהושע בן לוי וכי מטנין התם לא בעי לאקשוויי מהא דסמך אשאר פירוקיה דאתמר הכא כך אמרו בתוספות, ולי נראה דבמוקצה מחמת איסור ס"ל כר"ש מפני שדעתו עליו אימת תכבה אבל במוקצה מחמת שאינו ראוי ואינו מצוי בידו כגון פצעילי תמרים וגרוגרות וצמוקים ובייתיות ומדבריות אפשר דלא ס"ל כוותיה, וה"נ משמע בפ' אין צדין דרבי לית ליה מוקצה דשרי בכור תם שנפל בו מום ביום טוב כר' שמעון, ועדיפין מדר"ש משום דקסבר רואין מומין ב"ט ולא אסיר ליה משום מי יימר דנפיל בי' וכו':

19. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד ב

ופרכינן למימרא דכרבי שמעון סבירא ליה והתנן אין משקים וכו'. [וא"ת] ומאי קושיא דילמא בשבת סבר כרבי שמעון וביו"ט סבר כרבי יהודה, וכדאמרינן בשמעתא קמייתא דביצה (ב' א') דגבי שבת סתם לן תנא כר"ש וגבי יו"ט סתם לן כרבי יהודה, וי"ל דר"ש ברבי בין בשבת בין ביו"ט בעא מיניה דרבי.

20. רמב"ן על שבת דף מה/ב

א"ל אין מוקצה לר"ש אלא גרוגרות וצמוקים בלבד ורבי לית ליה מוקצה. תימה הוא הא רבי בהדיא אמר לר' שמעון ור"ש בנו נמי אליבא דר"ש קאמר ליה, וכדאמר ר' יוחנן אנו אין לנו אלא בנר כר"ש ואע"ג דלא ס"ל כוותיה, **ואפשר דלאו אורחא דתנאי הוא למישקל ומטרי אליבא דאחריני אי לא סבירא להו כוותיה**, וקשיא לן היכי אמרינן איבעית אימא אליבא דר"ש קאמר וליה לא סבירא ליה והא אמרי' לקמן הורה רבי במנורה כר"ש בנר ועל כרחין בנר להתירא הורה כר"ש, וי"ל לא שמיע ליה הא דר' יהושע בן לוי וכי מטנין התם לא בעי לאקשוויי מהא דסמך אשאר פירוקיה דאתמר הכא כך אמרו בתוספות, ולי נראה דבמוקצה מחמת איסור ס"ל כר"ש מפני שדעתו עליו אימת תכבה אבל במוקצה מחמת שאינו ראוי ואינו מצוי בידו כגון פצעילי תמרים וגרוגרות וצמוקים ובייתיות ומדבריות אפשר דלא ס"ל כוותיה, וה"נ משמע בפ' אין צדין דרבי לית ליה מוקצה דשרי בכור תם שנפל בו מום ביום טוב כר' שמעון, ועדיפין מדר"ש משום דקסבר רואין מומין ב"ט ולא אסיר ליה משום מי יימר דנפיל בי' וכו':

21. תוספות רא"ש על שבת דף מה/ב

קינה של תרנגולים מהו לטלטלה בשבת, נראה דמבעיא ליה אי שרי לטלטלה לצורך גופו וצורך מקומו כשאר כלי שמלאכתו לאיסור או דילמא הוא כמטה שיחדה למעות והניח עליה מעות ופשט ליה כיון דעיקר עשייתה לתרנגולין הוא כמטה שיחדה למעות והניח עליה מעות:

22. שפת אמת על שבת דף מה/ב

שם בגמרא דאית ביה ביצת אפרוח פרש"י וכלב לא אכיל לה משום קליפה, וא"י למה הוצרך לכך דבלא"ה א"ש כיון דעומד שיגמור האפרוח הוי מוכן לאדם ולא לבהמה [וגרע מבע"ח שמתן]:

23. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד ב

הכא במאי עסקינן דאית ביה ביצה. פירוש ביצה שנולדה בשבת דאפ"ל לר"ש דלית ליה מוקצה מודה בזו שהיא אסורה משום נולד, וא"ת והרי שברי כלים דנולד הוא ופליגי רבי שמעון כדאיתא בפרק במה מדליקין (לעיל כ"ט א'), וכן קליפים ועצמות כדאיתא לקמן (קמ"ג א'), י"ל דשאני נולד דביצה שהיא בריה מחודשת שלא היתה בעולם כלל.

24. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף מה עמוד ב

והא ר' אמי ור' אסי וכו' ונפלה מנרתא על גלימא דר' אסי ולא טלטלה. פירוש [לא] טלטלה להדיא אבל ודאי נייער גלימתו דהא כשוכח מעות על הכר הוא, והא דלא טלטלה להדיא קס"ד דטעמא משום דהדליקו בה באותה שבת ואע"פ שכבה הנר אסור כרבי יהודה.

25. שערין מצויינים בהלכה

ונפל מנרתא על גלימיה דרב אסי ולא טלטלה. צ"ע למה לא טלטלה הא לצורך גופו ומקומו מותר אפילו לר' יהודה, ולצורך הבגד הו"ל בצריך למקומו, וראיתי בספר אשי ישראל דסבר לה כאביי לקמן (קכג:). דכלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא.

1. תוספות מסכת שבת דף מה עמוד ב

הכא במאי עסקינן דאית ביה אפרוח מת - פירש הר"ר יוסף דלא נקט אפרוח חי משום דחי חזי לשתק בו תינוק כשבוכה ואין נראה דהא בההיא זכופין את הסל לפני האפרוחין (לעיל דף מג.). משמע דאסור לטלטל ועוד אי מחיים שרי אמאי קאמר בסמוך דמודה ר"ש בבעלי חיים שמתו שאסורין אלא ודאי בעלי חיים מוקצין הם כגרוגרות וצימוקין ומקצה אותם גם מכלבים ולא דמי לבשר תפל שמתו לר"ש מדפריך בפרק מפנין (לקמן קכח). על רב הונא דשרי והא תלמיד דרב הוה ורב כר' יהודה סבירא ליה אבל לר' שמעון משמע דשרי משום דאינו מקצהו מכלבים כמו בעלי חיים.

2. הערות הגרי"ש אלישיב מסכת שבת דף מה עמוד ב

ו) דאית ביה אפרוח מת. וצ"ב מ"ט נקט דוקא אפרוח מת ולא חי, הלא גם אפרוח חי הוא מוקצה, ועי' בתוס' (ד"ה הכא) שפרשו בשם רבינו יוסף דאף דכל בע"ח הוא מוקצה, מ"מ היכא דיש בע"ח מסוים המיוחד שישחקו בו התינוקות לא הוי מוקצה, [ואמנם זה פשוט דהיחוד דהקטן לא מהני ולא מידי, אמנם יחוד של גדול לצורך שישחק בו קטן מהני לדעת ר"י], ואמנם דעה זו היא דעה יחידאה ודעת התוס' ושאר הראשונים דלא מהני בבע"ח מה דיתדו לשחק בו.

ולכאנ' היה אפשר לומר דכ"ז הוא דוקא בבע"ח שאין דרך העולם לשחק בו דבזה לא מהני יחודו, אבל בע"ח שדרך העולם שהם עומדים לשחק בהם [כגון דגים מסויימים וכו'] שפיר מהני לשחק, אמנם עי' בתשו' הרא"ש שכ' דאף בבע"ח מיוחד לכך [לשחק בו] הוי מוקצה ומשמע מזה דאפ"ל בבע"ח שהוא מיוחד לשחק מצד מנהג העולם הוי מוקצה.